MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES, KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KEREKI KÖZSÉGEK EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2009. XVII. évf. – 1. szám – I. negyedév

Történelem az élet tanítómestere

Ősi mondás a címben meghatározott igazság. Néhányan talán még latinul is ismerik: *Historia est magistra vitae".* A múltba tekintve gyakran körvonalazódhat a jövő is. Érdemes ismerni a történelmet, hogy felismerjük a rossz tendenciák hova vezethetnek; ha nem tanulunk a régmúlt korok eseményeiből, és nem találjuk meg a helyes kiutat.

Válságban a világ, válságban a hazánk, s nem egyszer sajnos válságban vagyunk mi magunk is. Élvhajhász korunk milyen jövő előtt áll? Pergessünk vissza gondolatban néhány évszázadot!

A fénykorában óriási Római Birodalomba Európa nagyobbik fele beletartozott. A Brit-szigetek északi részétől a mi Dunántúlunkon át Kis-Ázsiáig minden a rómaiak uralma alá tartozott. Légiók meghódították Észak-Afrikát, Egyiptomot, a Szentföldet sőt Mezopotámiát és Örmény-földet is. Központilag szervezett gazdasági rendszer, tengeri- és szárazföldi kereskedelmi utak kiépítése, sosem látott gazdagság jellemezte. Aztán lassan átszőtte a jólétet az erkölcsi züllés. Elszokás a személyes áldozatvállalástól, munkától. Rabszolgák dolgoztak, idegen népeket engedtek be, hogy védjék a határokat. De az 5. században már a sok szórakozás, cirkusz se feledtette el: recseg az államgépezet: összeomlás előtt áll. S hamarosan a sokkal alacsonyabb kulturális szintet képviselő népvándorlási mozgalmak szétszaggatták a belülről rothadó gazdasági rendszert.

Mi maradt meg Rómából, a császári városból? Mi élte túl a pusztulást, mi tudott úrrá lenni az erkölcsi fertőn? – A kereszténység. A vértanúságon megedződött Krisztus-követés.

Ki gondolta volna ezt az 1-2. században? A római Fórumon, a császárok arannyal, márvánnyal és szobrokkal díszített terén, a diadalkapuk alatt masírozó rettegett légiók láttán melyik római hitte volna, hogy a meggyilkolt Szt. Péter apostol egyszerűen élő közössége túléli a birodalom összeomlását?...

Közeledjünk korunkhoz jóféhány évszázadot. Európa kiheverte a nagy népmozgásokat, országhatárok rögzültek, s fejlődés, csodálatos építkezések jellemezték a „katedrálisok korát". De a gazdagság álarcával megint mindent fokozatosan átsző a korrupció, a hatalmaskodó civakodás. A reneszánsz büszke arra, hogy felfedezi az antik kultúrát. A görög-római mesterműveket, a test szépségét. Utánozni kezdi a bukott birodalmakat. Mátyás király budai palotájában itáliai művészek alkotnak. A kereszténységről rengetegen hallottak, sokan beszélnek, de valójában egyre kevesebben követik Krisztust. A humanizmus önmagára büszke. A fényűző gazdagsággal együtt nő a gőg, a hatalmaskodás és az erkölcstelenség. A kolostorok kiürülnek, sokan sokféleképpen akarják újragondolni, reformálni a hitet.

Eredmény: széthúzás, állandó veszekedés, harácsolás; mindenki csak a sajátjával törődik. S amint egykor a Római Birodalomra lecsapott „Isten ostora" (Attilát, a hunok vezérét nevezték így), úgy most a török pusztítja végig veszekedő hatalmaskodók által irányított, széthúzásáról híres hazánkat. Szörnyűséges rombolás, megannyi vér és kín a 16–17. század magyar történelme. A hódoltság népe elviselhetetlennek tűnő adókért robotol, büntetésektől retteg. Nincs biztonságban se családja, se háza, de még a saját élete sem.

Aztán a büntetés után lassan jön a tisztulás ideje. Az elhagyott, letarolt vidékre újabb emberek jönnek, s nekiállnak templomot építeni, hogy életükre Isten áldását kérhessék... Megtisztulni mindig nehezebb, mint a lejtőn sodródni. Társadalom összefogás és erkölcsi rend nélkül még tartósan nem állt talpra...

A huszadik század újabb két nagy világégéssel bizonyította az egyre veszélyesebb méreteket öltő történelmi feledékenységet: az istentelen hatalomvágy következményeit. Egyre kevesebben vannak már közöttünk olyanok, akik megélték a háború poklát, értelmetlen pusztítását.

A feledékenység veszélyes. Különösen, ha a leglényegesebb dolgokat felejtik el az emberek. Szétszakadt a világ, de hazánk népe is. Egyre veszélyesebb az a tábor, amely a liberalizmust és az egyéni jogokat hangoztatja, a pénzszerzésnek, birtoklásnak rendeli alá egész életét.

S most a pénzvilág egyik pillanatról a másikra válságba keveredett. Hiába a sok manipuláció a bankokkal, hitelekkel, részvényekkel: nincs megtermelt fedezete a pénzmozgásnak, mert kevesen dolgoznak. Alig néhányan tartanak a falvakban állatokat, könnyen megszokja az ember, hogy szupermarketekben vásárolja meg azt, amit korábban a kertjében is megtermelhetett. A „külföldihez", vagy éppen az „olcsó kínaihoz" igazítjuk fogyasztásunkat, s kényelemszeretetünkből, a reklámoknak bedőlve nem akarjuk észrevenni, hogy a kiszolgáltatottságunkat vásároljuk meg.

Az erkölcs „felszabadítása", az „Isten nélküliségre" berendezkedő életvitel az abszolút igazodási pontot akarja kitörölni életünkből, de ezzel reménytelenségbe taszít. Az önző ember mindig kétségbeejtően magára marad. A családok felbomlása, a szentségi házasságok számának apadása, fiataljaink döntésképtelensége, a felelős gyermekvállalás drasztikus csökkenése és a nevelés félelmetessé váló problémái mind-mind következmények. A válság alapja Isten-kapcsolatunk elsekélyesedése, a hitetlen, erkölcstelen életvitel közszellemmé válása. A vallásgyakorlás mellőzése, a templomba járás nélküli kereszténység hamar elsodorja az embert valamiféle kényelmesebbnek tűnő, de csak az Isten-tapasztalat hiányát eredményező önző élet felé.

Jaj, tanuljunk a történelemből! Istennek hátat fordító, erkölcstelen, önző életvitel a legnagyobb birodalmakat is a pusztulásba taszította! De jó lenne súlyos veszteségek nélkül megtisztulni, felismerni az igazi értékeket: a kereszténység erejét, a családi élet szépségét, s az önzés helyett valami nagyszerűbb dolgot tenni az életünkben.

A nagyböjt a keresztény ember számára az önvizsgálat, a rosszra hajló természetünk korrigálásának ideje. Add Urunk, hogy megtaláljuk a helyes, a hozzád (vissza)vezető utat!

Jenő József prior atya

Kárai nyugdíjas-találkozó

1985 óta minden évben december 24-én délután rendezzük meg Kárában a nyugdíjas-találkozót. Tesszük ezt azért is, mert falunk fele ebbe a korosztályba tartozik, s a szeretet ünnepén azoknak is szeretnénk néhány boldog órát adni, akik magányosan élik napjaikat.

Szentmisével kezdődik az ünnepség, majd a kultúrházba megyünk át, ahol kis karácsonyi műsorral, versekkel, énekekkel köszöntik a nyugdíjasokat a gyerekek és a felnőttek. Ezután megvendégeljük a résztvevőket.

Még a legutóbbi ünnepen is tudott az önkormányzatunk anyagi támogatást szétosztani az idősek és a gyerekek között. Sajnos kétséges, hogy ezt a jövőben képesek leszünk folytatni, hiszen a falu legfontosabb bevételi forrása szűnt meg: februárban lebontották Kára határában az 1970-es években épített Adria-kőolajvezeték átemelő telepét, közismert nevén a MOL-kutat. Ez a létesítmény a bérleti díjával, az iparűzési adóval évtizedeken keresztül sokat segített falunk fejlesztésében.

Az időseinkkel való törődést, még ha szerényebb anyagi keretekből is, mindenképpen folytatni fogjuk. Tudjuk, hogy az egymásra figyelés, a szeretetteljes találkozás sokszor többet ér, mint a pénzbeli segítség. **Vné M.E.**

A kárai templom

Túrmezei Erzsébet

A legnagyobb művészet

A legfőbb művészet, tudod mi?
Derűs szívvel megöregedni!
Tenni vágynál, s tétlen maradni,
igazad van, mégis hallgatni.
Soha nem lenni reményvesztett.
Csendben hordozni a keresztet.
Irigység nélkül nézni másra,
ki útját tetterősen járja.
Kezed letenni az öledbe,
s hagyni, hogy gondod más viselje.
Hol segíteni tudtál régen,
bevallani alázattal, szépen,
hogy arra már most nincs erőd,
nem vagy olyan, mint azelőtt.
Így járni csendesen, vidáman
Istentől rád rakott igádban.
Mi adhat ilyen békét nékünk?
Ha abban a szent hitben élünk,
hogy a teher, mit vinnünk kell,
örök hazánkba készít el.

Ez csak a végső simítás
a régi szíven, semmi más.
Eloldja kötelékeinket,
ha e világ fogva tart minket.
Teljesen ezt a művészetet
megtanulni nehezen lehet.
Ára öregen is sok küzdelem,
hogy a szívünk csendes legyen,
és készek legyünk beismerni:
Önmagamban nem vagyok semmi!
S akkor lelkünk kegyelmes Atyja
nekünk a legszebb munkát tartogatja:
Ha a kezed gyenge más munkára,
összekulcsolhatod imára.
Áldást kérhetsz szeretteidre,
körülötted nagyra, kicsinyre.
S ha ezt a munkát is elvégezed,
és az utolsó óra közeleg,
hangját hallod égi hívásnak:
Enyém vagy! Jöjj! – el nem bocsátlak!

Teréz anya felismerte

A testi betegségre ott vannak a gyógyszerek, de a magányt, kétségbeesést és reménytelenséget egyedül a szeretet képes meggyógyítani.

Sokan vannak a világban, akik egy darabka kenyérre éheznek, de még többen olyanok, akik csak egy kis szeretetre.

Az elsőáldozók szüleihez

Egy ritkán látott édesanya találkozásunkkor azt mondta: – *Én nem ellenzem, ha a gyerekem jót akar. Ha akar hittanra, templomba járni, járjon.*

Vajon ez elég? Megnyugtathatjuk ezzel a lelkiismeretünket, hogy mindent megteszünk, amit a gyermekek megkeresztelésekor ígértünk?

Mindannyian szeretnénk, ha a gyerekek jó úton járnának, becsületes emberekké fejlődjenek, akikre később számíthatunk. Míg kicsik, ránk van bízva a nevelésük. Felelősek is vagyunk, hogy jó irányba alakítsuk jellemüket. Vezetni kell őket, nemcsak mutatni, hogy merre menjenek. Ritkán szokott beteljesedni az a szülői remény, hogy a gyermek olyan úton fog jó irányban haladni, amin mi nem járunk.

A vallási neveléshez kevés az, ha csak „nem bánjuk, ha hittanra jár". Még rosszabb, ha csupán rá akarjuk bízni. A gyerek nem kisméretű felnőtt! Teljes súlyú, átgondolt felelős döntés nem várható el még tőle. A nehézségek (tanulás, fegyelem) elől könnyebben menekül, mint a saját kárán, mulasztásaiból már többet tanult felnőtt.

A hitoktatás nagyon fontos, de egy gyermek hitének fejlődése nem azon a heti egy-két órán dől el, amikor találkozunk velük, hanem sokkal nagyobb mértékben a családi élet során. Imádkoznak-e otthon? Hogyan beszélnek egymással a családban a szülők? Mennyire őszinték? Megtartják az Úr napját?

Kevés az: megvettem a gyereknek a Bibliát, ott van a polcán, döntsön maga, milyen elvek szerint akar élni. Hogyan várhatja el a szülő gyermekétől a helyes döntést, ha ő egyre inkább „Isten nélküli" életet él? A gyakorlati ateista életvitel csak hosszú csalódások után döbbenti rá a magára maradt embert lelki nyomorúságára, hogy Isten parancsainak megtartása nélkül nem boldogulhatunk.

Isten különös kegyelmi kiáradásai a szentségek. Általuk Isten „beleszövődik" életünkbe. A keresztség által, őszinte szentgyónásaink bűnbánataival, komolyan vett szentáldozásaink során fokozatosan alakulunk, hogy egyre inkább áthathassa életünket az isteni miliő, a jóság és a szeretet légköre. A lelkiismeret tisztaságának öröme. Nagyot veszítünk, ha nem „szenteltetik meg az Úr neve" bennünk. Valójában hiába, a beérkezés tudata nélkül pörög le az életünk, ha nem törődünk a Legfontosabbal. Régi igazság: „aki a napnak hátat fordít, mindig saját árnyékába lép..."

A házasság szentségi példáján keresztül tán jobban megértjük, mit jelent, ha Isten erőterében igyekszünk élni. A statisztikai felmérés adatai azért is elgondolkodtatók, mert nagyon sokan menekülnek korunkban az elköteleződéstől. Sok ezer házasság sorsát elemezve a statisztikusok arra a félelmetes megállapításra jutottak, hogy a polgári házasságkötéseknek csaknem fele válással végződik. Sajnos még az egyházi házasságkötéseknél is minden ötödik. Nyilván azért, mert a kezdeti szándék – hogy szeretetkapcsolatukat Isten erőterébe állítsák – valami miatt megtorpan. Nem élnek kegyelmi életet, és a nehézségek, számos esetben saját önzésük egymás ellen fordítja őket. Azok a házaspárok, akik igyekeznek gyakorolni hitüket, sokkal tartósabb kapcsolatot élnek meg. Akik magukban nehéz helyzetek idején imádkoznak, néha még a templomba is eljárnak, nos az ő esetükben 1:50 az arány a házasságuk nehézségének elviselésében. Ahol pedig együtt képes imádkozni a család, rendszeresen gyónnak, őszinték egymáshoz, ott 2500-ból egy esetben érezték úgy, hogy nem képesek együtt maradni. Itt látszik a szentség kegyelme. Ne arra biztassuk ifjainkat, hogy élettársként próbálgassák egymást, hanem hogy készüljenek fel komolyan a házasság szentségére kegyelmi élettel.

Az elsőáldozás előtt álló gyerekek abba a korba értek, ahol már értik, hogy mi a jó és mi a rossz. Mi a bűn és mi az erény. Megtapasztalják saját gyarlóságaikat, hibáikat. Nincs bűn nélküli ember. A keresztény ember sem bűntelen, egy dolog azonban dolgozik benne: nem akar bűnös lenni! Kéri Isten kegyelmét, hogy felállhasson, jobban, igazabban tudja alakítani életét. Nem letagadni, elnyomni, megmagyarázni, elpszichologizálni akarja saját vétkeit, hanem Isten elé tárni. Megtisztulni a szentgyónásban: beengedni lelkébe Istent, újra a kegyelem állapotába kerülni.

A szentgyónásunk betetőzése, amikor megtisztult lélekkel magunkhoz vesszük az Oltáriszentséget. Kérjük Jézust, hogy alakítsa át életünket: tegyen jobbá, igazabbá bennünket, hadd legyen szebb általunk a világ. Segítse, hogy megtaláljuk saját, személyre szabott küldetésünket.

Közös, egyre mélyültebb Isten-keresésben teljenek napjaink a gyerekek első szentáldozására készülve. A nagyböjti és a húsvéti vasárnapok megkülönböztetett fontosságúak legyenek. Csak akkor lesz igazi családi ünnep, kegyelmi kiáradás az elsőáldozás, ha a szülők is elvégzik szentgyónásukat.

Imre atya

A BÚCSÚZÁS HELYE

Ha kíváncsiak vagyunk, hogy egy településen milyen az emberek lelkivilága, nézzük meg a templomukat és a temetőt. Tán még a vallását nem gyakorló ember is érzi, hogy a szeretteitől való búcsúzás helye nem nézhet ki akárhogyan. A tiszteletadásunk kifejezője az előttünk távozók felé, hogy a végső nyughelyüket hogyan gondozzuk, mennyire ügyelünk tisztaságára és a hely megszentelt voltára. Két falunk főként pályázati pénzből történő új temetői létesítményeiről kaptunk beszámolót: a somogymeggyesi ravatalozó és a kereki urnafal elkészültéről.

Somogymeggyesen elkészült az új ravatalozó

Ezt a fejlesztést a *Területi kiegyenlítést szolgáló előirányzat* keretében, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács támogatásával valósítottuk meg 7 777 777.– Ft összegben. A támogatás mértéke hétmillió Ft volt, a többit önerőből kellett biztosítani. A somogymeggyesi képviselő-testületnek a 2013-ig szóló fejlesztési programjában szerepelt ez a beruházás.

Örömünkre 2009. február 5-én az épület műszaki átadása megtörtént. Megállapítható, hogy jó minőségű és igényes munkával megépített épületről van szó.

Úgy érzem, ez a korszerű ravatalozó emléket állít a már elhunyt szeretteinknek is, és a végső búcsúztatás méltó színhelye lesz a jövőben. Önkormányzatunk további egy hektár temető-parcellát vásárolt az elmúlt esztendőben. A régi – 1974-ben épült — ravatalozó teljesen lebontásra került. A több mint három évtizeddel ezelőtti igényeknek megfelelt ugyan, de az idő úrrá lett az épületen. Az elmúlt évek viharos szelei a tetejét teljesen tönkretették, és beázott. A javítgatások nem eredményeztek érdemi felújítást.

Megköszönöm a somogymeggyesi képviselő-testületnek, hogy támogatták ezt a beruházást, és éltek a pályázati lehetőséggel. Köszönöm a kivitelezőnek a minőségi munkát, amely önmagáért beszél, dicséri az iparos keze munkáját.

Az elmúlás hiába természetes, mindig fájdalommal szembesülünk vele. Kívánom, hogy a búcsúzás és a gyász méltó helye legyen az új ravatalozó.

Weisz József
polgármester

A csend fala

2006 nagypéntekjén lett felszentelve a kereki temetőben állított nagy feszület, hogy azoknak is legyen egy emlékhelyük, akik nem tudnak elmenni távoli szeretteik sírjához. Felmerült annak az igénye is, hogy az elhunyt szeretteik elhamvasztását vá-lasztók is kapjanak egy közös kegyeleti részt a kereki temetőben.

Antal Anita balatonföldvári tervező szépen ötvözte a meglevő adottságot az urnafal kialakításánál. Két oldalról ívesen felépített falakban készítették el az urnafülkéket, a kereszt a középpontba került. Az enyhén kiemelt mellvéd mellett ülőhelyeket létesítettek, hogy segítsék a meditációra, imádságra hangolódást a csend fala előtt.

Az urnafal megáldása, ill. felszentelése 2008. november 1-jén, Mindenszentek ünnepén *Farkas Gergely* kőröshegyi református lelkész és *Imre atya* által történt, ökumenikus szertartás keretében.

A Településfejlesztési és területkiegyenlítési pályázaton nyert ötmillió forint az egymillió forintos önrésszel együtt nemcsak az urnafal kialakításához volt elegendő. Ebből a pénzből sikerült elkészíteni a ravatalozó melletti támfalat is, továbbá az önkormányzat épületénél akadálymentesítésre és kisebb felújításokra is futotta. A Vár utca egyik oldalán a járda is elkészülhetett az ott lakók örömére.

Balogh Gyuláné
Kereki

A kereki urnafal látványterve megvalósult

Nincs több üres ablak

2007. Szent Erzsébet búcsúján felszentelt somogydöröcskei kis templomunk utolsó üvegablakára is elkészültek *Kovács Valéria* üvegfestő-művész képei. A kórus fölötti keskeny ablakon Kis Szent Teréz karmelita apáca és Szent József alakja látható. Ezzel a templom szentélyének és hajójának valamennyi ablaka díszített lett a művésznő jóvoltából.

Somogydöröcske büszke lehet szülöttére, akinek nemcsak művészi érzékét, de a nagyvonalúságának ékes bizonyítékát őrzi templomunk. Köszönjük.

Szerk.

Isten csak hitet adhat ...

Isten csak hitet adhat;
te viszont tanúskodhatsz.
Isten csak reményt adhat;
te viszont testvéredbe bizalmat önthetsz.
Isten csak szeretetet adhat;
te viszont megtaníthatod a másikat szeretni.
Isten csak erőt adhat;
te viszont támasza lehetsz annak, aki bizonytalan.
Isten csak az út;
te viszont megmutathatod másoknak.
Isten csak a fény;
te viszont mindenki szemében felvillanthatod.
Isten csak az élet;
te viszont felkeltheted szemében az élni akarást.
Isten csak azt tudja cselekedni, ami lehetetlennek tűnik;
te viszont megteheted a lehetségest.
Isten elegendő önmagának;
de rád is számít.

(brazil ének)

Szerzeteselöljárók konferenciája

Február 11-12-én az érdi ciszterci nővérek Regina Mundi Apátsága biztosított helyszínt és szeretetteljes ellátást a magyarországi férfi szerzeteselöljárók tanácskozásának. Minden évben két alkalommal rendeznek ilyen konferenciát, hogy az aktuális ügyeket megbeszélhessék, kicserélhessék tapasztalataikat a rendek legfőbb elöljárói.

Hazánkban jelenleg 28 férfi szerzetesrendben dolgoznak örökfogadalmas szerzetesek. Legnagyobb létszámmal a ferencesek, a bencések és a piaristák büszkélkedhetnek. Ennek a három, tanítással is foglalkozó rendnek adtak hivatalos működési engedélyt a rendszerváltozás előtti évtizedekben. A szerzetesélet lassan húsz éves legalizálása lehetővé tette, hogy a régi betiltott rendek is új tagokat vehessenek fel, illetve újak alakulhassanak, vagy jelenhessenek meg Magyarországon. Ennek ellenére a hazai rendek szerzetesházaiban sajnos 7 esetben is csak 1-3 szerzetes él, próbál gyakran erején felül is dolgozni.

Magyarországi férfi szerzeteselöljárók az apátság templomában (Fotó: Magyar Kurírból átvéve)

Legfontosabb feladatunk talán, hogy „jel legyünk" ebben a világban, hiszen a szerzetespap az, aki igyekszik nagyon komolyan venni a hitét, életáldozatot mer vállalni Krisztus követéséért.

A konferencián az Osztrák Férfi Szerzeteselöljárói Konferencia főtitkárának előadását hallgathattuk meg az ausztriai szerzetesélet összefogásáról és állami szervekkel való együttműködéséről a kulturális értékek megmentése érdekében.

A budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola helyzetéről, a növendékek felsőfokú taníttatásának lehetőségeiről is hallhattunk beszámolót az intézmény ferences szerzetes rektorától. Minden lehetőség megadatik annak tanulmányai folytatásához, aki szeretné vállalni a szerzeteséletet. De kinek van akkora hite, hogy meri?

Szerk.

Nagyszerdai jel

Vannak dolgok, amivel az ember nemigen dicsekszik. Megtörténte után saját figyelmetlenségét okolja, s bízik benne, hogy sokan nem veszik észre a következményeket. Persze a dolgok elkendőzése nem is olyan egyszerű, s sajnos a szerencsétlenül járt egyén hamar az érdeklődés középpontjába kerül. Pláne, ha pap az illető, és húsvét táján jár az idő.

Az ominózus eset hat éve, nagyszerdán kezdődött, amikor felnyitottam a vizaknát, hogy megengedjem a kerti csapot. Feltámasztottam a vasajtót, s mélyen behajoltam a fagycsap elfordításához az aknába. A művelet érdemi része sikerült ugyan, de kikászálódáskor meglöktem a feltámasztott aknatetőt és az elég keményen homlokon vágott. A „csillagászati megfigyeléseken" és a fájdalmon még hamar túltettem volna magam, de be kellett jönnöm néhány tiszta zsebkendőért, hogy a vért felitathassam.

Szegény Jenő atya látván vérbe forgó szemeimet nagyon megijedt, segített ellátni a sebet.

– Na, ez aztán jel lesz a homlokodon, amíg élsz! – engedett oda a testvéri kezelés után a tükörhöz. Tény, hogy a mély seb körüli széles jódozást látva akármelyik apacs törzsfőnök megirigyelhette volna arcfestésemet. Bár nagyon bíztam már akkor a körömvirág kenőcs sebgyógyító hatásában, tagadhatatlanul elég elkeserítően nézett ki az ábrázatom.

– Egyedi, de mit mondasz, ha kérdezik tőled, hogy mi történt? Azt mégsem hiszik el, hogy kiástad a csatabárdot.

Erre tényleg nem gondoltak a templomtakarító asszonyok, amikor hamarosan találkoztam velük. Az ő oldalukat furdalhatta legelőször a kíváncsiság. Sokat nem magyarázkodtam, tudtam, hogy számtalan verzió terjed tovább a faluban, bárhogyan is vázolom fel az esetet.

De mintha a láthatatlan hírközlő eszközök megszimatoltak volna valamit. A püspöki titkár felhívott telefonon, hogy nagyszombaton az egyházmegye kispapjaival meglátogatna bennünket, hogy lássák ünnepi készülődésünket.

Nagypéntek. Két faluban próba több tucat rakoncátlankodó gyerekkel, délután szertartások, emlékezés Krisztus urunk szenvedésére, az emberek értetlenségére, a keresztre, a keresztkérdésekre.

– Atya, sebes a homloka.

– Tudom.

– Mi történt?

– Megütöttem.

– Saját magának behúzott?

– Nem úgy, figyelmetlen voltam.

– Nem tudott elugorni?

– Nem. Térdelve nehezemre esik már az ugrás.

Nagyszombat. Már sokan tudtak a veszélyes miklósi vízakna fedőről, de még messze nem mindenki. Az akkori novíciusunk javasolta, hogy egy széles homlokpántot tegyek fel, mint a sportolók.

– Nagyszerű ötlet! Mint Krisztus atlétája! De mi lesz, ha megkérdezik: minek a nagyzolás, ha kopaszodó fején olyan rövid a haj, hogy nem lóg a szemébe fejpánt nélkül sem. Ej, ha legalább a szemembe lógna a hajam! Eltakarhatnám vele a sebemet. De kár ezen morfondírozni, nem beszélve arról, hogy a rendnek egyetlen hajpántja sincs.

Konkrét dolgokat kellett cselekednünk nagypéntek este: készülni a vendégjárásra, sátrat állítani, asztalokat, székeket fuvarozni, éjszaka főzni.

Nagyszombaton, éppen a zicsi próbáról hazaszaladva láttam, ahogy befordult a kisbusz a templom mögé. A jövő reménybeli papjai vidáman üdvözöltek. A titkár úr szólt:

Ó, kedves Imre atya, eljöttünk, hogy épüljünk rajtatok, hadd tegyenek fel néhány kérdést a kispapok a lelki élettel kapcsolatban.

Az első komoly „teológiai" kérdést mindjárt nekem szegezték:

– Atya, mi történt a homlokával?

Így hát nagyszombaton az egész egyházmegye kispapsága megtudta, milyen veszélyes dolog a kerti csap megnyitása a miklósi szerzetesházban. Én meg azt fogadtam meg, hogy míg élek, nagyszerdán többet nem nyúlok a fagycsaphoz...

Imre atya

MAGVACSKA

Hittansarok

A múltkori számunk rejtvényeinek megfejtésére több megoldás érkezett a felső tagozatosoktól. A nyereményekért **Kovacsik Ivett** 8. oszt. (Szorosad), **Mészáros Bence** 7. oszt. (Somogymeggyes) és **Fias Dorina** 5. oszt. (Törökkoppány) jelentkezhetnek Imre atyánál.

Szt. Pál ezt írta: Nincs más, amivel dicsekedhetnék, mint Urunk Jézus Krisztus keresztjével. A kínhalál eszköze ott áll templomainkban, tereken, utakon. Hív, vonz magához – miként a rajta szenvedett Istenember. Értünk, emberekért vállalta a fájdalmakat, s bűneinket magára vette.

Feladványaink fő témája Jézus szenvedéstörténete. A megoldáshoz a szentírás olvasása és talán felnőtt segítsége is szükséges.

ALSÓSOKNAK:

1. Egészítsétek ki a szöveget. Segít Márk evangéliuma (15.20 utáni rész)

Ezután kivezették, hogy ..... feszítsék. Az egyik arra menő embert, a ..... Simont kényszerítették, hogy vigye a ..... . Így vezették ki egy ..... nevű helyre. ..... óra volt, amikor megfeszítették. Az elítélésének okát jelző táblára ezt írták: ..... . Hat óra tájban az egész földre ..... borult. Kilenc órakor Jézus hangosan felkiáltott: ..... miért hagytál el? Az ott lévők megjegyezték: Lám, ... hívja. Valaki odafutott, s ..... mártott szivacsot nádszálra tűzve inni adott neki. Jézus hangosan felkiáltott és kilehelte a lelkét. Amikor a ..... ezt látta, kijelentette: Ez az ember valóban ..... volt.

2. Rajzoljátok le a keresztre feszített Jézust!

FELSŐSÖKNEK:

1. Karikázzátok be a helyes válasz betűjelét. A megfejtés egy fogalom.

1. Ki árulta el Jézust?
   J) János apostol K) Júdás L) Jeromos
2. Hogy hívták azt a szolgát, akinek Péter levágta a fülét?
   E) Málkus É) Márton F) Mátyás
3. Kinek a szabadon bocsátását követelték a zsidók?
   O) Barnabás P) Baltazár R) Barabás
4. Ki volt a római helytartó?
   D) Periklész E) Pilátus É) Pitagorász
5. Ki nyújtotta kendőjét Jézusnak?
   P) Rebeka R) Sára S) Veronika
6. A keresztrefeszítés hegye?
   V) Garizim Z) Golgota Zs) Tábor
7. Ki volt a hűséges tanítvány?
   T) János Ty) Jakab U) Jeremiás
8. Ki volt az a férfi, aki elkérte Jézus holttestét, hogy eltemesse?
   U) Heródes Ú) Arimateai József Ü) Gamaliel
9. Ki vitte hírül az apostoloknak a feltámadást?
   T) Mária Magdolna Ty) Márta U) Szűz Mária

2. Mire utal, ha egy templomon kettős kereszt van?

B. Z.

MÚLTIDÉZŐ

Döröcskei földcsuszamlás

A fejlett hírközlő eszközök jóvoltából naponta hallunk természeti katasztrófákról. Úgy tűnik, mintha megszaporodott volna a számuk, bár nyilván régebben is voltak ilyenek, csak kevésbé terjedt el messzebb a hírük.

A helyi emlékezet sokáig őrzi egy-egy hatalmas vihar, földrengés, árvíz pusztítását, hiszen ezek számtalanszor életsorsokat változtattak meg. De az idő gyógyír minden bajra, s az egymást követő nemzedékekben a tragédiák hire előbb csak halványul, majd könnyen véglegesen el is tűnik. Emlékezet frissítő, ha sárgult újságok, könyvek, levelek, személyes naplók oldalain régmúlt dolgokról olvashatunk.

Az 1877 tavaszán történt döröcskei földcsuszamlás a közfigyelmet annyira magára vonta, hogy a Magyarhoni Földtani Társulat ülésén előadásban taglalták, és tudományos folyóirat, a Földtani Közlöny is foglalkozott vele. *Dr. Kercsmár Zsolt* geológus jóvoltából eljutott hozzánk *Inkey Béla: Földcsuszamlás Somogymegyében* (Föld. Közl. 1877/5-6. sz. 125–128) című tanulmánya, amely segítségével feleleveníthetjük a 132 éve történt döröcskei katasztrófát.

Somogydöröcskét középen egy mély árok szeli ketté, úgyhogy a falu voltaképpen a vízmosás két partján terül el. *„Itt történt meg a baleset az által, hogy a partnak nagy darabja, a rajta levő 8–10 házzal együtt mozgásba jött és sok helyen repedezve alább szállt. A lecsúszott talajdarab körszelvény alakú; hossza 290 méter, legnagyobb szélessége 40 méter. Külső széle egy folytonos 1–1 ½ lábnyi* [kb. 30-45 cm] *széles repedés által van jelölve, melynek belső ajka csekély (mintegy 8–10 cm) süllyedést mutat; hasonló, de kisebb repedések az ilyformán elszakasztott földdarab területén is keletkeztek és még folyton támadnak, és főképp ezek okozzák a fölöttük álló épületek elpusztulását. Mert amint a fák és a megmaradt falak egyenes állása bizonyitja, maga az egész talaj eredeti hajlása a vízszintes sík felé nem változott, csak lépcsőszerű darabokra oszlott."*

A tanulmányt író geológus a helyszinen alaposan tájékozódva igyekezett megmagyarázni a történteket, vajon miért csúszhatott meg egyszerre ilyen nagy mennyiségű föld? Meredekebb partoldalak, horhók, vízmosások rétegeit vizsgálta meg a falu környékén. Felismerte, hogy *Döröcske környékén a congeria-rétegeket* [jellemző pannon-tengeri Congeria kagylófajról elnevezett agyagos rétegeket] *nemcsak a völgy fenekén, a patak medrében, hanem jobbra, balra a hegylejtők vízmosásaiban is feltaláljuk és a keleti magaslatnak a fővölgy felé irányzott részén a lösztakaró jókora területen eltűnt, úgy, hogy ott közvetlenül a congeria-agyag és homokrétegen járunk.*

A tengeri üledékes rétegek a völgy irányába lejtenek, amiből az következik, hogy *a döröcskei völgy már a lösz lerakódása előtt létezett és* [a jégkorszakban] *lösszel való kitöltése után a negyedkor vége felé újra kivájatott. Mostani alakját azonban nem csak a kimosásnak, hanem részben csuszamlási eseményeknek is köszönheti. A völgyet környező két hegygerinc felső része, mely tiszta löszből áll, meredek oldalakkal esik a völgy felé; a lejtő fele magasságában ellenben mind a két oldalon széles lépcsőt látunk, melynek felülete csaknem vízszintes síkot képez; ezeknek alsó szélétől kezdve a talaj ismét nagyobb szöggel lejt a patak felé.*

Ez a házsorok fölötti szőlőknél levő lankásabb terasz nincs egyforma magasságban a két oldalon; a nyugati lépcső magasabban van. A vízzáró, agyagos réteg fölött tehát több helyen egészen elvékonyodik a lösz. Még valószínűleg a történelmi időket megelőzően egy nagyobb földcsuszamlás alakította ki azokat a teraszokat.

A csuszamlások Döröcske vidékén tehát a víznek kétféle működésére vezethetők vissza: először a patakmeder kivájására, mely a lösztömeg alsó szélét élesen elvágja, másodszor a congeria-rétegekből, főképpen tályagból [nagy mésztartalmú agyagból] *álló altalaj felázatására, miáltal a lösz alapja sikamlóssá válik. Ezen két tényező együttes működésének igen sok nyoma látszik a völgyben, nemcsak az említett két fő lépcsőzeten, hanem számos kisebb csuszamlási hullámban is. Az ezidei szomorú esemény, mely most a falunak egy részét végelpusztítással fenyegeti, sem egyéb, mint azon tényezők műve és a csapadékok rendkívüli bősége, mely nálunk már egy év óta mutatkozik, a tünemény bekövetkezését magyarázza* – írta Inkey Béla 1877-ben.

A szaktudós a lehetséges védekezés módjait is körvonalazta: *először is meggátolandó a patakmedernek szerfeletti kimosatása, másodszor a hegyoldalak talajvizeinek összegyűjtéséből és gyors levezetéséről kell gondoskodni, nehogy a congeria-tályag felületén megálljanak. Ez utóbbi részint a felső lépcső forrásvizeinek gyors és egyenes levezetése, részint még hathatósabban vízgyűjtőtárnák kivájása által történhetnék.*

Napjainkban a falut kettéválasztó árok szabályozott medrű, kikövezett, s csak a legnagyobb esőzések idején szállít vizet. A falu déli végén létesített ülepítő víztározó a dombok közül esetlegesen lezúduló hirtelen csapadékot is megfelelően tárolja. De a több mint egy évszázada történt földcsuszamlásnak sokáig látható nyoma is maradt: az evangélikus templomnak a tornya a völgy irányába erősen megdőlt. A templom 1994-es renoválásakor igyekeztek lehetőség szerint korrigálni a megcsúszás következményeit.

(A szemléltető ábra Inkey Béla tanulmányából való)

Dr. Sipos Imre

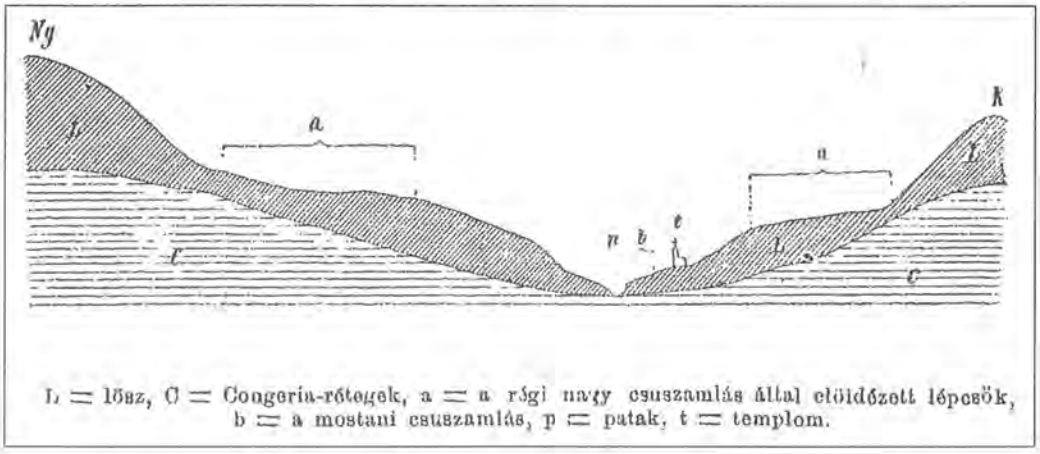

L = lösz, C = Congeria-rétegek, a = a régi nagy csuszamlás által elöldézett lépcsők, b = a mostani csuszamlás, p = patak, t = templom.

KÖNYVAJÁNLÁS

Gyürki László körmendi plébános, bibliafordító, Szentföld-kutató gondolatai 2007 Húsvét vasárnapjától Úrnapja utáni vasárnapig hangzottak el a Magyar Katolikus Rádióban. A Jel Kiadó és a Magyar Katolikus Rádió közös gondozásában, a *Megőrzött hangok* sorozatának 3. köteteként jelent meg nyomtatásban ez az előadás-sorozat.

A könyv olvasásával Gyürki atya olyan lelki zarándoklatra hív bennünket, melynek során Szent Pál apostol útjain járhatunk. Sokkal több ez, mint egy Szent Pál életrajz, vagy a Szentírás részeként megőrzött leveleinek magyarázata. Pál apostol útjait, tevékenységét követve a kereszténység első időszakának küzdelmeibe nyerhetünk bepillantást. A szerző felkereste azokat a helyeket, amelyeken a népek apostola közel kétezer éve járt. A rengeteg fénykép és térképes illusztráció segít, hogy élményeiben mi is részt vehessünk. Az archeológiai emlékek ismeretében jobban megérthetjük és megszerethetjük Krisztus rendíthetetlen apostolát, akinek nem volt nyugalma, mert Krisztus szeretete sürgette.

Ha szembetaláljuk magunkat az evangélium korszerű hirdetésének problémáival, megoldásért bátran fordulhatunk Pál apostolhoz, hiszen üzenete semmit sem vesztett vitalitásából, még akkor sem, ha közben civilizációk változtak is. Az apostolnak nem volt más célja, mint hirdetni Jézus Krisztust. Az Ő kifogyhatatlan gazdagságát akarta közölni minden emberrel. Ennek érdekében vállalta a veszélyes utazásokat, nélkülözéseket, fogságot és a vértanúhalált is.

Attól a pillanattól kezdve, hogy a damaszkuszi úton találkozott a feltámadt Krisztussal, minden energiáját kizárólag Jézus Krisztus és evangéliuma szolgálatába állította. Ebben minden kor minden keresztényének példaképe lehet: az a fontos, hogy életünk központjába merjük Jézus Krisztust állítani.

A másik, amit tanulhatunk Páltól: apostolkodásának egyetemes jellege. Súlyos problémának érezte a pogányok Istenhez való eljutásának kérdését. Istenhez, aki a keresztre feszített és feltámadt Jézus Krisztusban minden embernek kivétel nélkül felkínálja az üdvösséget. Isten egyetemes üdvözítő szándéka mindannyiunkat arra szólít fel, hogy környezetünkben merjük hirdetni az evangéliumot szóval és tetteinkkel egyaránt.

A kétezer évvel ezelőtt Tarzuszban született Szent Pál ma Törökországban található szülővárosától a római vértanúság helyéig kísérhetjük végig az apostolfejedelem életútját a könyv olvasása során.

Az apostol sírja fölé már Nagy Konstantin császár bazilikát építtetett a 4. század elején. A több mint 1600 éve az eredeti helyén levő szarkofágot, amelyben Szent Pál földi maradványai pihennek, egy márványlap borítja. PAVLO APOSTOLO MART(yri) – Pál apostol vértanúnak – olvasható a 4. századi fölirat a márványlapon. Fölötte pedig egykor a filippieknek írt leveléből vett idézet: „Számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség".

ANYAKÖNYVI HÍREK

2008. IV. negyedév

KERESZTELÉS

Törökkoppányi plébánia területén: Horváth Gergely és Geiger Renáta leánya Boglárka Erzsébet (okt. 5. – Szorosad) **Kapolyi** plébánia területén: Berkes János és Gyukli Szilvia leánya, Dóra Jázmin Zsuzsanna (okt. 19. – Kereki); Póka Tivadar és Király Gyöngyi fia, Erik János (okt. 19. – Kereki) a keresztség szentségében részesült.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: Balázs Klára (57 é. – okt. 3.) (Törökkoppány); Schel Jánosné szül. Csonka Margit (73 é. – okt. 31.) (Szorosad); özv. Dörnyei Ferencné szül. Balika Ilona (75 é. – nov. 2.) (Törökkoppány),

Miklósi plébánia területén: özv. Horváth Józsefné szül. Millei Erzsébet (86 é. – okt. 6.) (Zics); Balha Vilmosné szül. Kiss Erzsébet (55 é. – nov. 9.) (Miklósi); Gerbovics Ferenc (80 é. – nov. 15.) (Zics); Horgos Imre (79 é. – nov. 20.) (Somogyegres); Schmidt Istvánné szül. Johann Teréz (86 é. – dec. 7.) (Zics); özv. Spanics Jánosné szül. Czink Mária (60 é. – dec. 21.) (Miklósi),

Kapolyi plébánia területén: özv. Berkes Jánosné szül. Porédos Irma (79 é. – nov. 2.) (Kereki); Ercse Tiborné szül. Farkas Gyöngyi (38 é. – nov. 5.) (Kapoly); Balogh Gyula (58 é. – nov. 19.) (Kereki); özv. Mihálik Jánosné szül. Fa Piroska (79 é. – nov. 23.) (Kapoly); özv. Adonyi Kálmánné szül. Bíró Mária (86 é. – nov. 27.) (Kereki); özv. Fias Gyuláné szül. Takács Klára (76 é. – dec. 22.) (Somogymeggyes) elhunyt.

A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességben nyugodjon!

Szeretet nélkül

A kötelesség szeretet nélkül kedvetlenséget támaszt.
A felelősség szeretet nélkül kíméletlenséggé fajul.
Az igazságosság szeretet nélkül nem más, mint keménység.
A nevelés szeretet nélkül ellenkezést vált ki.
A bölcsesség szeretet nélkül ravaszságot szül.
A kedvesség szeretet nélkül képmutatás.
A rend szeretet nélkül aprólékosság.
A tapasztalat szeretet nélkül önteltség.
A hatalom szeretet nélkül kevélységet szül.
A birtoklás szeretet nélkül fukarsággá válik.
A hit szeretet nélkül az elkerülhetetlen végzet hiedelmének szintjére süllyed.
Az élet szeretet nélkül teljesen értelmetlen.

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: S.J.P. szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre S.J.P. atya** és **Galbavy Jenő József S.J.P. prior atya**. Alapította: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** – Veszprém, Pázmándi u. 10.